

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófól 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:

Gépszévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, esütörtökön és pénteken este.

Szerkesztőség: Lókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Október 6.

Az időnek van egy tulajdonsága, a mely közös a nagyítóüvegével: minél távolabb esnek az alakok, annál nagyobbaknak, de annál homályosabbnak látjuk őket. A jelent törpének érezte minden korszak, a közelmúltban már látunk ki-magasló, nagy alakokat, a régmúlt ellenben hősöket produkál, a történelem hajnalát pedig félistenek népesítik be, míg végre az emberemlékezet előtt való időkbe istenek és istennők szines ködbe foszló alakjait szötte be a képzelet. Nincs a jelenben nagyság s nincs a múltban törpeség.

A történelem sugártörésének ezt a törvényét csak kivételesen nagy esetek czáfolják meg. Azokat szent ihlettséggel bámuljuk meg, mert kiérezzük belőlük a hősi erőt. Ez pedig beleül szívéinkbe, megrezgetti azt, kirázza hétköznapi tengőletéből és felbuzdítja rapszódiaikra. Ünnepnapp az ilyen nap, ritka és ragyogó.

Minket magyarokat megáldott az Isten, hogy fajunkban életre támasztott kivételes dicsőségű férfiakat, a kik, bár fiatal országunk jelenében éltek és hal-tak, semmit sem mutatnak a jelen ki-csinyi vonásaiból. Az ő alakjait már ma a történelem hősi levegője lengi körül, nagyok és erősek, gondolataink vezetői.

akarataink irányítói, reményeink keltői, a kikhez rajongó szeretettel simulunk és a kiből bizalmunkat merítjük.

Az a nap, a melyen az események évfordulója visszahozza nekünk az ő emlékezetüket, félszázad óta nagy ünnepnappja a magyarságnak.

Ilyenkor, hűvös ősszel köszönt be, a mikor a rétnek rőt perjeje közt csak az elkésett kikerics virít, a mikor fehérbikanyál lengedez a rónak fölött és nagy csapatokban dél felé vándorolnak az utolsó vándoromadarak. — Nem virággal ünnepezzük meg ezt a napot. Hanem letörünk az örökeletű cziprusról egy galyat s odahelyezzük tizenhárom sírdombra, tizenhárom hős vértanu porai fölé. Néma titokban cselekedtük ezt sokáig. Mintha ezen a napon az egész ország egyetlen nagy katakombává vált volna, a melyben csak halkán, lopva szabad imádkozni. A halotti himnusz, a mely a tizenhárom sírdomb fölött elesődült, nem hatolt ki a kripta falán: tartottunk tőle, hogy félremagyarazódik az olyan helyen, a melyhez szeretet fűzi az egész nemzetet. Nehogy fájdalmat okozzunk ott, megtartottuk a fájdalmat a mi szívéinkben.

És rakosgattuk a félhomályban a cziprusgalyakat szent csodálattal, mint a dodonai jósok a tölgyfahajtásokat Jupiter aranyos szobra elé.

De immáron széjjelestek a sötét pókhálós falak, talán nem mind, de majdnem valamennyi. Az, akit fájdalomunkban nem akartunk részletetni gyengéd indulatból, a mi fenségese komoly ünnepnapunk előestéjén évekkel ezelőtt királyi hitvallást tett. Hitvallást a történelem nyelvéen: kiemelte a mi múltunkból azokat, a kikben tökéletes nagyságban látjuk fajunk erényeit és márványba vésve, érezbe öntve odaállította elénk, mint olyan közös ereklyét, a melyhez egyforma ihlettséggel tekint föl a trón meg a nemzet.

Mi tehát e szomorú ősznek e nagy napján könnyebbült lélekkel járunk a megszentelt sírokhoz. Letesszük rájuk az örököző czipruszlombokat. De felkelvén, letörünk egy másik örököző bokorról viruló gajjakat, babérkoszoruba kötjük és ugyanazzal az ünnepi érzéssel, a mely a nagy tragédia hőseihez vezetett, letesszük egy fehérhajú aggastyán lábához, a kinek szeméből jóság tekint ránk és szeretet. A czipruslombhoz hozzáillik a babér, örök mendakettő és mindegyiken rajtavirul a reménység zöld színe. Szeretet adja és szeretet veszi.

Zöldeljenek, viruljanak, a hova lettünk. Kivételes helyre kerültek, a melyet máris felszentelt a történelem.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Genazzano.

Irta: Minimus.

(Vége.)

Gentari mellett kicsike templom állott, már akkor is igen réginek tartott kép volt benne, melyet a nép jámborul tisztelt és a Szűz Anyát ott sokszor segítségül hívta és nyerte. Remegtek hitükért és templomaikért, melyeket a török rendszeren mecsetté vagy istállóvá változtatott, és sok fejben megfordult a kivándorlás eszméje.

Két jó lélek, — neveik is ismeretesek — sajtó bánattal ment ki a kép elé egy este, utra készen, bucsuzni a Szűz Anyától és tanácsot kérni az utat illetőleg. Egyszerre azt látják ki-menet, hogy a kép fejük fölött lebeg felhők között, nyájasan integetve. Utánna erednek, és maguk se tudják hogyan, követik szárazon és vizen egész Rómáig. Ott a kép eltűnt.

Genazzano népe ünnepi köntösben hullámozt a templom előtt 1467. ápr. 25-én, hogy a Márk-napi délutáni istentiszteleten részt vegyen. Az olasz vecsernyék valóságos zene- és énekelőadások, könnyű tehát elképzelni, hogy minden épkézsláb ember elment rá, mint most is történik. A templom körül hőmpölygő népár egyszerre felhőtmeget pillant meg a kék ég-bolton, mely képet rejtett magában. A gomoly leszállt egy akkor épült templom falára, s oda

helyezte a csodatevő Mária-képet az egész vidékbeli harangok zugása között. Senki se tudta, ki szólaltatta meg őket.

Az eseménynek híre szaladt Rómában is. Néhány nap múlva lélekszakadva jött a két albániai. Határtalan örömmel ismerték fel az „ő” képüket. Csak hogy a nép a festményt menynevi ajándéknak tekintette, s így az albánok, hogy a kép mellett maradhasanak, inkább letelepedtek a városban. Később mások is jöttek utánuk, s ma is találni még egyik-másik genazzanoi család hagyományában albán eredetre valló nyomokat.

Eddig a „mese.” Nem mese ez gyermek. Hisz jó volna a heves déli képzelemnek tulajdonítani az egészet, csak azok a fatális bizonyítékok ne volnának. IV. Sixtus már nyolcz évvel később megvizsgáltatta és megerősítette az eseményeket. Így II. Pál pápa is, s hogy a kutatások nem voltak egyvoldalúak, onnan is kiviláglik, hogy nemcsak Rómában, hanem párhuzamosan Scutariban is folytatták őket. A sok papírra és pergamenre írott, fába metszett, kőbe vésett, egykorú és későbbi adat mind bizonyít, — ha nem Thaly Kálmán ismerte is el a hitelességüket!

Az új templomban a kép oltára hamar kegyhelylyé vált, honnan a Madonna pazar kézzel szórta áldásait. Ma is titkos bizalommal lehet csak közeledni a képhez, melyet az idő keze majdnem egészen feketére füstött. Az egyszerű kompozícióju festményen, mely tökéletesen elüt az olasz izléstől, a kis Jézuska kedves mozdulattal húzódik a Szűzanya keblére, kinek szűzies

félénkséggel lesütött pillái megol a hófehér lélek mélységes tisztasága inteket.

Az oltár tele van foga dalmi ajándékokkal; messze földről, még Antwerpenből való zászló is látható.

A mostoha gyermek elnevezés aól kivetem előbb a szentélyt, melynek berendezése és újjáalkotása meglehetősen. Felkör alaku falát freskók borítják. Piatti és Monti festők kez-munkái. Mind a bold. Szűz életét tárgyalja. — Érdekes a festők telfogása. Mindenesetre modern csapáson haladva, félretették a színezés obligát klasszikus hagyományait és eredeti keleti, inkább törökös izléssel festették meg a jelenete- ket. Így mindenesetre jobban tetszik, mert hely, ruházat és egyéb viszonyok közelebb állnak a történelmi valószínűséghez. Más kérdés, nem árt-e az ilyen szelid szecsessió az eszmei tartalomnak?

Az oltár mögött van az Ágoston rendi szerzetesek ó izlésű kórusa, mert az ő kolostorukhoz tartozik a templom.

Jobb oldalon a legelső oltáron neléz, sárga függöny mögött kopott, rongált freskó van üveg alatt, a felfeszített Megváltó ábrá-jolja. Mellette öreg bötüs olasz felírás beszél, hogy 1557-ben egy részeg katona berohant a templomba, s mivel mindenét elveszítette a koczán, a feszületet kardjával három helyen megvagdalta. A réműlettől félőrülten menekült, mikor a három sebből bőven omló vért megpillantotta. Vértől kárja ott maradt a kép előtt iv alakra görbülve. 1840-ben Colonna patriarcha Barbarano András kovácsmester műhelyében az

Mai lapunk 4 oldal.

Magyarország mezőgazdasága, ipara s a zsidóság.

(Folytatás.)

Utóljára szólok az iparról. Magyarországnak erről a tengődő, koldus páriájáról. Ha kétségbeesünk a földmivelők, a kis- és közép birtokosok szomorú viszonyain, nem kevesebb okunk van busulni azon, hogy a velük szerves összeköttetésben levő osztály, a kisiparosok osztálya napról napra mindinkább közeledik ahhoz az állapothoz, a mely őt az egész társadalom esküdt ellenségei közé fogja vezetni.

Hajdanában a magyar kisiparos egyik nagyhatalom volt ebben az országban, egy oly erős, egészséges rétege a társadalomnak, a melyre mint egyik alapra támaszkodott s a melynek a haza veszély idején mindig hasznát vehette. Erős, egészséges karja, erős, becsületos lelke volt akkor a kisiparosnak. Abban az időben volt mindez, a mikor még a célrendszer uralkodott Magyarországon. Mit is tett az a célrendszer? Erőt adott, védelmezett, jogokat szerzett a kisiparos számára. Oltalmazta testét, lelkét, becsületét, jogait. Az iparosgéd nem hazátlan, nem otthon nélkül szükkülődő tagja volt a társadalomnak, hanem tagja a családnak, a kit megbesültek, a kinek jövője volt s a kitől joggal vártak valamit. De hát nekünk itt is haladunk kellett. Szabadság, függetlenség volt a jelszó mindent és mindezt ezt a jelszót terjesztették ki, az iparra is. Minek a czegeg béklyója? minek akadályozza a szabad mozgást? És sajnos! hogy itt a mi iparosainknak a lelkét is súlyos bűn terheli. Hiszen ők akarták, ők is kardoskodtak mellette. Megjött aztán a szabadság, a függetlenség és a szabad, független iparos kapott a mellé támasztékot, egy koldusbotot. Mert a czerendszer annak adott jogot iparossá lenni, a ki értette a mesteriségét, a tudatlanság, a korlátoltság menlevelet. Ez nem tetszett. Aztán jött a

izzóra hevitett kardot egyenesre akarta vetetni, de az esudálatos módon mindig visszagörbült, s meg is maradt úgy maig is abban a kis fülkében, a hol magam is láttam a rozsdás feyvert.

Semmit se néztem meg a városban. A Szűz Anya üdvözlése után elbándukoltunk a Colonna család romszerű várkastélyába. Ilyen helyen rendszeren nem találok egyebet, mint bus hangulatot.

A streatip csoszogó házmaster itt is az egyedüli lakó a romok között; mellékesen nyomdája is van az egyik lovatgeremben. A visszhangos folyosókon pedig nem kísértetek járnak éjjel, hanem a genazzanoi lazzaronik és csavargók szuszogása hallatszik. Pár bezúzott orru Juno meg Venus unatkozik a pókhálós sarokban; Jupiter tönneszes mozdulata a lépcsőház sarkán meglehetősen komikus, mert gonosz kezek a fejét arczozal hátrafelé tették föl neki. A várudvaron mély kút van; káváját valamelyik Colonna faraghatta ékes figurákkal bőven, rajt van a neve is. Sok czime között az a legelső, hogy ő volt a feleségének az ura: „Suae Thomasinae coniux“ — Nem tudom, mi rejlik a naiv kifejezés mögött. Most olyan ujkeleti házasságot értenék alatta, melyben a fakuló nemesi czimert pár százezer forint és egy görbe orru Olga aranyozza meg.

Nem, ez a csúnya modern gondolat nem illik ide. Akkor még más idők voltak. Akkor még voltak aranyhajú, szépséges szép királykisasszonyok, kik epedve tekintettek le a mogorva bastyákról, — lenn meg tilinkó sirdogált a várkertben. — Akkor még eszmények is voltak. Most semmi sincs.

Legyen a genazzanoi Szűzanya a mi nyájjas, kedves Eszményünk.

nyakunkba a pénz, nem a magyar pénz, mert a magyar nem volt soha pénzgazdag, hanem jött a zsidópénz, a zsidó kufárszellem, a mely tönkresilányított mindent. A tisztességes tudás és szorgalom háttérbe szorult, előlépett az, a ki bírja, mert az marja.

Hogyan is megy? A bankok a nagy pénzintézetek 90 százalékban zsidókézen vannak. A zsidó kóser levén, kap pénzt. Jól tud vele bánni, takarékosan, csinján. Műhelyt állít fel. Ért-e hozzá, nem-e, az mellékes. Munkást pénzért kap eleget. Ő nem dolgozik, az ő dolga csak az értékesítés. A kereskedéshez, gsefteléshez nálunk mindig jobban értett. Nagy mennyiségben állítván elő, meg egyáltalán nem törődve azzal, hogy szolid, erős munkát adnak-e munkásai, vagy pedig hitvány, szemnek való tákolmányt-e, az neki tökéletesen mellékes. A fő, hogy minél ocsóbban, minél nagyobb mennyiségben állithassa elő. Ocsóbban is adja, a vevő közönség meg természetesen nem a drága után kapkod. Hogyan bírja azután az ily munkával a tisztességes iparos a versenyt? Ha reggeltől napestig dolgozik is, csak hitvány keresetre tehet szert. Aztán meg szaporodnak, minden iparág zsufolással meg van már tömve, a produkció mindig rohamosan fejlődik, a fogyasztók száma pedig nem emelkedik rohamosan. Nekünk nincs kivételünk. A mi termelésünket mi nagy részt magunk vagyunk kénytelenek elfogyasztani. Sokaknak nem levén munkájuk, elmennek ocsóbb bérért is dolgozni s így ismét csak a munkaadó tőkének használnak, de nem egyszersmind önmaguknak. Így süllyednek a kisiparosok fekről-fokra, így vesztik el függetlenségüket, a legnagyobb rész adósságban uszik folytonosan, ma itt, holnap ott licitálnak, a mesterből lesz újra legény, a családjából — mi lesz a családjából? erre a kérdésre jobb, ha nem is felelünk.

Ezek a mostoha viszonyok, pedig sok még a hiba is, a melyekben iparosaink leledzenek. Legény korában ritka iparos takarít magának, azt mondja akkor, hogy ő is élvezni akar. Ismerem iparos legényeket, a kik egy héten 10—15 frtot kerestek s egy vasárnap éjjel szerencsésen tul is adtak rajta valamelyik félreeső utca füstös kávéházában. De legalább dicsekedhetnek önmaguk, meg hasonló gondolkozású társuk előtt, hogy jól mulattak, hogy élveztek. Akárhány nem gondol e mellett tisztességes ruházatra sem, vagy ha van is rajta, nyikorog a cipője, mert az árával még most is adósa a csinálójának. Tanulni nem akarnak, minek? hiszen tudnak már mindent, a mire szükségük van. Hogy okos dolgokat olvasnának, a minek valaha hasznát is veszik, ritkán esik meg. Olvasmányaik a rémregények, meg a krajczáros újságok, a melyekből aztán olyan bolond ideákkal tölti meg egyik-másik a fejét, hogy dicsőségnek tartja, ha önmagát agyonpuffantja, hiszen sokan beszélnek róla, sőt talán a fizionómiáját is odarajzolják az újság lapjaira. Ha nem történt volna meg épen itt Fejérvárott, föl se hoznánk. De hát ezek a sürün ismétlődő öngyilkosságok ugyis ilyen okokban lelik akárhányszor a magyarázatukat. Sok legény legény marad örökre, a többségben azonban fölvergődik a reménység és önálló akar lenni. Tökét nem gyűjtött hozzá, mert szegény lett volna, ha a heti keresményét vagy itt, vagy ott el nem veri, szerencse, ha adóssága nincsen. Ha pénz kell, hozzon az asszony. Az a pár száz forint, ha van, hamarosan elszik a berendezkedésnél. Az üzlet rosszul megy, hogy miért, említettük már. Jön az adósságcsinálás, a bukadásolás, egyik magával rántja a másikat. Ha

megy is valahogyan az üzlet, rendszeren olyan igények vannak mellette, a miket lehetetlen kibírni. Nem akarom én számon kérni bárkitől is azokat a korcsokban délelőtt és délután eltöltött órákat, nekem nem tartoznak vele, meg a czeh-jüket sem akarom kifizetni, én csupán az okát akarom megjelölni annak, hogy az iparosok mostoha viszonyait a nagyiparon, a gyáriparon kívül még mi egyéb is okozhatja. A kinek különben nem inge, ne vegye magára.

(Folyt. köv.)

Néppárti népgyűlés.

Bárhova tekintünk széles Zalamegyében, mindenütt azt látjuk, hogy népgyűlés népgyűlést ér, vagyis hogy pezseg a néppárti élet. — A letenyei kerület is meg akarja tehát mutatni, hogy benne is erősen lüktet a néppárti vér, amiért is *Letenyén*, 1900. október hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor

Néppárti népgyűlést

fogunk tartani, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Zichy* Nándor gróf.
2. A néppárt az országgyűlésen Tartja: Molnár János, p. főpap, orsz. képviselő.
3. A néppárt jövőjéről. Tartja: Kálmán Károly, orsz. képviselő.
4. Elnöki zárszó.

UJDONSÁGOK.

— **Október 6.** A kegyelet ünnepét városunkban nem nagy áhitattal ünnepelték. A középületeken, iskolákon, sőt egy-két magán házon lengett ugyan gyászlobogó, a szent Ferenczrendiek templomában tartott gyászisteni tiszteleten azonban még azok közül is igen kevesen jelentek meg, azok kettő ilyen alkalmakkor szívesen láttunk volna a templomban. A 48-as honvédek testületileg zászlóval vonultak ki, volt ott néhány hivatalnok hétköznapi mezben s a rövid mise után felejtve lön a nagy nap mély jelentősége. A tanintézetek külön-külön vettek részt a gyászisteni tiszteleten.

A székesfejérvári felső kereskedelmi iskola „Kisfaludy“-köre ez alkalomból kifolyólag ma d. e. 9 órakor gyűlést tartott, melynek kiemelkedő pontja volt dr. *Faludi* Miksa igazgató magas nívón álló emlékbeszéde a mai nap jelentőségéről. Azután *Vertes* Jenő III. o. tanuló szavalta ifj. *Ábrányi* Kornél „Október 6.“ cz. költeményét; *Lhotka* István II. o. tanuló szavalta a „Tizenhárom“ cz. verset *Ábrányi* Richard II. o. tanuló *Petőfi* „Kont és társai“-t s végül *Langmáhr* József III. o. tanuló *Dömény* Józseftől az „Október 6.“ cz. költeményt. A gyűlésen a tanári kar s az intézet növendékei teljes számban vettek részt.

— **Kerékpár-összeütközés.** F. hó 4-én dr. *Pataki* Armin orvost a késő esti órákban beteghez hívták a szőlőhegyre. — Az orvos bundába burkolva kerékpárra ült s már néhány percz múlva a lovasberényi sorompó felé hajtott. Itt egy kerékpárossal találkozott s a kitérést kölcsönösen megkísérelték, a mi azonban nem sikerült, mert a kerülés vége összeütközés lön s a két kerékpáros hatalmas porfelhőbe burkolva a földön elterült. Főleszmélés után a bordák folytonossági hiányait puhalták s a mig ez

történt, Pataki jó barátjára ismert *Vertes* József tanár személyében s egy barátságos kezesítés után folytatták utjukat. — A rossz nyelvek az összeütközés okozóiként *Pataki* orvost emlegetik, a ki lámpáját elfelejtette meggyújtani. De hát neki sem árt néhány korona pénzbüntetés.

— **Az albáró.** F. hó 3-án a Tárnok mellett fekvő Elvira pusztán *Széphelyi* Kálmán ispánhoz beállt egy elegánsan öltözött, czilinderes ur s midőn tudomására hozta, hogy ő báró *Kalapis* György, egyidejűleg kiletét is igazolja egy, a budapesti hírlapiró egyesület által kiállított igazolvánnyal. Kérelm követte a bemutatkozást s nem is volt egyéb kívánsága, mint hogy az ispán bocsásson rendelkezésére egy háts lova, mert — miként mondá — egy lovagias ügyet kell elintéznie Székesfejevárról. A háts lo azonban sánta lévén e kérelmet az ispán nagy bocsánatkérések közt nem teljesíthette. Bőfogott azonban két lovat s átvitette a szomszédos Simon pusztára a báró urat. *Dejula* Imre kocsis át is hajtott Simon pusztára, a hol a kocsis állítása szerint a báró ur bement az ispanhoz, de azzal jött ki, hogy lovat nem kapott. Innen aztán a martonvásári vasúti állomásra hajtatott, a honnan *Széphelyi* ispánnak a következő táviratot küldte: „Lovat nem kaptam, a kocsival holnap megjövök, a költség az enyém.“ Martonvásárról el is indult Székesfejevár felé. A kocsis szabódott egy darabig, a báró ur azonban kejelelte, hogy ő Karácsonyi grófnak jóbarátja s ha parancsát a kocsis nem teljesíti, elbocsátja a szolgálatából. A kocsis erre megrémült s kénytelen-kelletlen tovább vitte a báró urat. Kápolnás-Nyékre érven a kocsis nem teljesíti, elbocsátja a báró ur betekintett a vendéglőbe, de — mint mondá — ott oly piszkos minden, hogy nem ehetik olyan helyen. Valószínű csendőrszagot érzett a közelben. Folytatták tehát utjukat Velenczénél a Sukoróig, hol a báró ur étkezett s a kocsis is megvendégeltte. Innen aztán városunkba érkeztek a budai vámon át, a hol azonban egy lélek sem volt s így vámdíj nélkül jöttek be. Itt mind a ketten járatlanok voltak. A báró ur minden áron első rangú szállodát keresett s véletlenül mégis a kálozi-féle vendéglőben értek. Ez a hely azonban sehogy sem volt inyére, nem is maradt ott. A *Széchenyi-utczán* sokáig bolyongtak ide s tova, míg végre meglátták a „Fekete Sas“ szálloda társakocsiját s azután haladva ebben a szállodában megszálltak. Vacsora után a báró ur a kávéházba ment, a hol gámbolozás közben megismerkedett *Hochstädter* Rudolfal, a *Felmayer-féle* kékfestőgyár vegyészével. Élénk társalgás folyt a két ur között s megállapodtak, hogy másnap reggel sétalovaglásra tesznek a határban. Ugy is lett. *Jungwirt* Lajos főpinczér tíz korona honoráriumért szerzett két nyeret *Pap* Sándor szíjgyártónál s tegnapelőtt ki is lovagoltak a csikvári sorompón át a katonai lövölde mellett elterülő gyakorlótérre. Ezt megelőzőleg este a kávéházi megbeszélés után a fiatal báró elment *Hochstädter* lakására s ott ez utóbbinak felhuzta a lovaglónadrágját s egy pár sarkantyus lack-csizmáját. A sétalovaglás megtörtént, az idő azonban előrehaladván, *Hochstädter*nek vissza kellett jönni hivatalos teendőinek teljesítése végett. A báró ur tovább lovagolt, mielőtt azonban elváltak volna egymástól, észrevette a báró ur, hogy pénztárczája a szállodában maradt. Kérte tehát *Hochstädtert*, hogy a viszontlátásig adjon át neki 40 koronát. Ez készséggel teljesítette a kérelmet, a viszontlátás örömeit azonban nem élvezhette, mert a báró ur a loval, nyereggel, 40 koronával és ruhával Székesfejevárról végkép ellovagolt, maga után hagyván a főpinczérnél 98 korona adósságot. Elvira pusztán most már nyugtalan-kodni kezdtek s *Széphelyi* ispán tegnapi ide jött, hogy tisztán lássa az ügyet, egyéb tenni valója azonban nem akadt, mint hogy feljelentette a rendőrségnél a báró urat, a kit most már szelvényben-hosszában köröz a rendőrség.

— **Feltört fiók.** Váratlan vendége volt az elmúlt éjjel az *Imrich-féle* gyógyszerháznak. Reggelre ugyanis a pénzes fiókot feltörve találták s az ott levő 46 korona készpénz pedig hiányzott. A tettes a fiókot, illetőleg a fiók *Wertheim* závarzatát vésővel feszítette fel s igen nyugodt

lélekkel dolgozhatott, mert a pénz közül a filléreket gondosan kiválogatta s azt ott hagyta a fiókban. A rendőrség a nyomozást megindította s bár gyanúok merültek fel egy egyén ellen, pozitív eredményre azonban a nyomozás eddig nem vezetett.

— **A belvárosi iskola czimtablái.** A legutóbbi városi közgyűlésen határozatilag kimondta a bizottság, hogy a belvárosi iskolát új czimiratokkal látja el. A határozatot ma foganatosították s galambszürke alapfestéssel s fekete nemez betűkkel a következő három czimirat olvasható: Elemi fiúiskola. — Polgári leányiskola. — Elemi leányiskola.

— **Szüret.** Valamikor, nem is nagyon régen szüretkor hangos volt a szőlőhegy s minden hajlékban terített asztal várta a vendégeket. A szedők vig nótászk mellett, jó kedvvel végezték munkájukat, a préházban meg cigányzene feledtette a midennapi élet terhes gondjait. Ma már megváltozott minden. Csendes munkásság, mélyről jövő sóhaj jellemzi a szüretet. A tavaszi utólag által leapasztott szőlőtermést a peronosporára nagy mérvű fellépése is sok helyen tetemesen gyengíté. A mi megmaradt, az is rosszul fizet; a szem szép husos, de nem leveses. A must lir szerint jó, nagy cukor tartalmu.

E helyütt megemlítjük, hogy a helybeli uhlánus-erzed parancsnoka, *Lipó* Emil ezredes a szüretelés idején, sőt azt megelőzőleg szőlőterésekor állandóan őrjáratot rendelt ki a szőlőhegyre s így számos lovasnak vette elejét. Köszönettel tartozik ezért a város polgársága a nemes gondolkodásu ezredesnek, a ki valóban követendő példát nyújtott jelenlegi közbiztonsági viszonyaink között.

— **A regruták hete.** Ez a hét a regruták hete volt. Utón-utólen hallottuk: Hopp császárnak gyönyörű bakája! majd: Hopp királyunk szépséges honvédje! — Sirtak a mamák, sirtak az elhagyott kedvesek, a katonagyerekek pedig keserű bánatában nórára gyujtott s fújta-fujta reggeltől estig s azután est-től reggelig. A közös hadseregbeli póttartalékosok 3-án vonultak be, azokat már tegnap lehetett látni a vásártéri színpadon; a rendes sorhadbeli újonczok ma vonultak be s már ma bele is bujtak az angyalbörbe. Most már csendes a város, a laktanyák megelégnéltek s néha-néha kihallatszik egy-egy poros fülű regruta hangja:

En leszek az első század szakaszvezető.
Nem a világ ez a három esztendő!

s nyomban utána hangzik az altiszt csitító förmédvénye, mely bizony-bizony sok időre elveszi az új katona jókedvét.

— **Elítélt tolvaj.** Többszörösen megdézsmálta az aletsüthi erdőit ifj. Erdélyi István baracskaik lakos s nem egyszer hagyta el fával és fágott oszlopokkal megterhelve. Végre is elcsipték az ügyes tolvajt, a ki tettét nem is tagadhatta, mert a megejtett házkutatás alkalmával a fa nagy részét megtalálták udvarán. Bűnéért a vaáli járás-bírósa előtt számolt el, hol figyelembe vették őszinte beismerését s ama köntölményt, hogy a kár részben megtértült, lopás vétsége miatt 3 heti fogházra s a költségek viselésére ítélték az enyveskezű atyafit.

— **A legizletesebb asztalviz** a „Kristály“ Szent-Lukács-fürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz több száz orvos által ajánlva van.

Koronafi Károly uri fodrász. Székesfehérvárott Nádor-utca 13., saját ház. Ajánlja a m. t. saját magukat borotváló uri közönség b. figyelmébe a legújabbban fentalált „Saton“ kitűnő borotváló-pépet, melynek az a kitűnő tulajdonsága, hogy a szakál egyszeri bekenés által annyira megpuhul, hogy a legrosszabb borotvál minden fájdalom és vérzés nélkül gyorsan tükör simára leveszi a szakált. Egy nagy doboz 200 szori borotválásra 1 korona 20 fillér.

Irodalom.

— **A szocialis kérdés hajdan és most.** Irta dr. Verus. III. kötet. A különböző vallások befolyása a társadalomra. Nagy 8-rét alak 307 lap. Ára fűve 4 korona, kötve 5 korona. Olvasóink még élénken emlékezhetnek azon közleményeinkre, melyekben a mű első és második kötetét ismertettük. Most előtűnk fekszik a harmadik vagyis a befejező kötet. Nincs mű irodalmunkban, mely a szocialis kérdéssel oly behatóan foglalkoznék, mint Dr. Verus műve. Szerző behatol az ókor történelmébe és kivieszi belőle azon részeket, melyek a szocializmus alapjait képezték és levezeti ennek történelmét napjainkig. A harmadik kötet tartalma a különböző vallások befolyása az emberi társadalomra. E kötetben szerző a különböző népek vallásának történelme mellett tárgyalja azoknak befolyását a társadalmi alakulásukra és bizonyítja, hogy a keresztény vallás az egyedüli, melynek tanai megoldhatják a jelenkor társadalmi kérdéseit. E három kötetből álló rendkívül érdekes munkának ára fűve 12 korona, vászonba kötve 15 korona. Kapható a Szent Gellért kath. műintézetnél Budapest, VIII., Práter-utca 44.

— **Missiós beszédek.** *Kubek* Emil sznakió lelkész buzgalmából megíródt *Memento Mori* című szbeszéd kötetnek méltán adhatjuk ezen czimert. A szerző igen jól választott, midőn *Stolz Albán*ak Mixtur gegen Todtesangst című művét egy hatásos szbeszéd-sorozatban feldolgozta, amelyből 14 az első kötetben megjelent. Aki a népeletet ismeri, bevallhatja, hogy a tolvajlás iszákosság, erkölcsi elzüllés a motívumok, amelyek nyomorba, elégedetlenségbe taszítják a népet. A *Memento Mori* különösen ezen bűnököt ostromozza világos, népies, meggyőző logikával. Ez a könyv a maga idején jelent meg és gyümölcsöző tartalma hamarosan elterjedt fogja tenni. Ne is késsék ezen könyvet megszerezni a buzgó lelkipásztor. Hasznát bármikor, de a bűnbánati időszakokban elmondva látni fogja. A csinos, díszesen kiállított fűzőt példány a pénz előleges beküldése ellenében 80 kr. Tehát egy szbeszéd belől 5 kr. Megrendelhető: T. Pelikan Krizsó kiadásában, Budapest, VII. k. Csömöri-ut 32. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Piaci árak:

Buza	14.—14.40 kor.
Rozs	12.—13.20 „
Árpa	11.60—13.60 „
Zab	10.80—11.20 „
Tengeri	13.— „

— **Vőtómagvak (Mauthner Ödön tudósítása.)** **Vörös Löhre.** A lefolyt héten hanyatló irányzat mellett nagyon mozgalmas képet mutatott a piac. Semmikép sem mondhatjuk, hogy tisztázott helyzet előtt állnak, minthogy a beérkező tudósítások minden irányban nagyon ellentmondók. A piac említett helyzetét főképen a most felmerült következő tényezők okozták. Cseh- és Morvaországnak állítólag igen jó termése lévén, e héten meglehetősen nagy mennyiségeket kínáltak a termelő állomások 73¹/₂—78 frt közt mozgó árak mellett. A beérkezett tudósítások szerint a szép és kedvező időjárás következtében Magyarország számos vidékein az *idei retés* is meghagyott magnyerés czéljából és állítólag a harmadik kaszálás is jó hozamot nyújtott. Ezen körülmények okozták a lefolyt héten az árak említett hanyatlását és a speculáció, mely eleinte vásárlás körül sürgölődött, ilyen helyzettel szemben tartózkodó lett. Amerika ellenben továbbot is magasabb árakat jegyez és jelenlegi jegyzetei Budapestten érve 70—73 forint között hullámanak.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

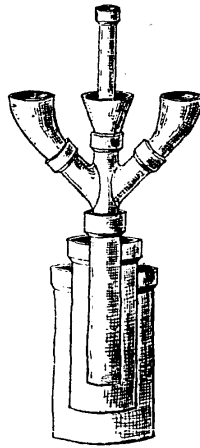
KOSZORU-

készítéshez szükséges
Viráglevelek,
 ugy minden színű
SELYEMPAPÍR
 nagy választékban és jutányos áron
 kapható:
Kaufmann F.,
 könyv- és papír-kereskedésében,
 Sz.-Fejérvár, Kossuth-u. 9. sz.

Bármínemű
Divatlapokra
 képes folyóiratok és regényekre
 házhoz szállítva
 megrendeléseket elfogad!!!

Könyvkötészetemben
 mindennemű iskolai- és ima-könyvek, regé-
 nyek, folyóiratok s mind e szakmába vágó
 munkák erős kötés és szép kivitelben
 jutányos áron kaphatók.

Építésszek, építőmesterek és háztulajdonosok
 figyelmébe ajánlja gyártmányát az
 ELSŐ MAGYAR
„SCAGLIOL” építőlemez-gyár
 TATA-TÓVÁROS.
 A szabadalmazott építőlemez, nyaralók,
 lakóházak, amerikai jégvermek, gazdasági és
 gyári épületeknél vagy ezek átalakításánál ki-
 válóan alkalmas.
 Tűz és fagymentes, teljesen száraz mennye-
 zetek, boltozatok, kerítésfalak, válaszfalak, ké-
 mény és szellőztető csövekhez alkalmas, gomba,
 féreg és salétrom mentes anyag.
 Új, gyors és a legolcsóbb építkezési rendszer.
 Magyarazó fűzetek és egyes anyagok árai
 díjtalanul küldetnek.
Beton és Cementáru-gyár.

Szabadalmazott (Zis-
 seler rendsz.) sodrony-
 szövetbetéti betonsö-
 vek, könyök, tölcser
 és elágazások bármily
 átmérővek, továbbá lá-
 bazati-kövek, lépcsők,
 kéményfedlkövek és ce-
 ment burkoló lapok állan-
 dóan raktáron vannak.
 — Istantó jászolokat,
 etető és itató vályukat
 jutányos áron ké-
 szíttetnek.
SZVOBODA
GYULA
 építész.
 TATA-TÓVÁROS.

M.K. EGYETEM
 VECYTANI INTÉZETE:
A KRISTÁLY
 SZTLUKACSFURDOI
 HECSYFORRÁS
 IGEN TISZTA
 BICARBONAT.
ÁSVÁNYVIZ
 KAPHATÓ
 FUSZERKERESKEDESEKBE
 VENDEGLOKBA
 ÉS MINDEN VASUTI
 ÉTKEZŐ KÖCSIBAN.

SZÉKESFEJÉRVÁRON:
 Kovács Pál, Deutsch F. Adolf, Nyári Béla,
 Öfler Béla, Stern Béla, Lichtneckert József,
 Taubler Béla, Özv. Birkmayer, és
 Bogyay Andor, Lajosné, Gándör Samu
 kereskedéseiben.

Értesítés.

A közeledő őszi és téli időnyre fel-
 hívom a t. vevő közönség b. figyelmét,
 hogy nálam még most rendkívül kedvező
 árak mellett fedezheti bevásárlási szük-
 ségleteit. — Miután azon kellemes hely-
 zetben vagyok, hogy egy nagyobb áru-

raktárt félárért megvettem, tehát ezen
 áruk potom áron lesznek elárusítva.
A kedvelt liliumvászson
 Székesfehérvár és vidéke részére kizáró-
 lag nálam kapható.
 Tisztelettel
Webermann Jakob.

Bármely fegyvernembeli önkéntesek
 teljes felszereléseit szabályszerűen és legegansabban készíttetnek
 a cs. és kir. udvari szállító czégnél

ROSENTHAL H.

koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a Ferencz-József-rend lovagja.
 A budapesti, párisi, triestzi, székesfejérvári stb. kiállításokon többszörösen kitüntetve!!!
 A m. kir. I., IV. és V. honvédkerületek tisztii egyenruházatainak, a Ferencz-József nevelő-intézet, a m. kir.
 Ludovica Akademia, a budapesti és Bács-Bodrog vármegyei rendőrség, a Budapest városi és önkéntes tűzoltó-
 testület stb. stb. szerződéses szállítója.

Főüzlet:

B u d a p e s t,

V. ker., Ferencz-József-tér 6. sz.

Fióközletek:

Pozsony,

Hid-u. 4. szám.

Székesfejérvár,

Kossuth-utca 8. sz.

Lemberg,

Kopernikus-u. 9. sz.

Gyár: Budapest, VI. ker., Bulyovszky-u. 38—39. sz.

Arjegyzék, melyben az önkéntesi szolgálathoz szükséges okmány és beadvány minták is részletesen benfoglaltatnak, kívánatra bérmentve küldetik.